FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

föredraget den 11 oktober 2001 [1]

1. Europeiska gemenskapernas kommission har begärt att domstolen skall fastställa att Konungariket Belgien har underlåtit att uppfylla sin skyldighet att i sin rättsordning införliva rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår [2] (nedan kallat direktivet).

I — Tillämpliga bestämmelser

2. Enligt artikel 1 har direktivet till syfte att förebygga allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och att begränsa följderna av dem för människor och miljö, så att höga skyddsnivåer kan säkerställas konsekvent och effektivt i hela gemenskapen.

3. I direktivet åläggs medlemsstaterna närmare bestämt att se till att utövare av industriell verksamhet fullgör sina skyldigheter att vidta alla åtgärder som krävs för att förebygga allvarliga olyckshändelser och för att begränsa följderna av dessa (artikel 5.1), utarbeta en säkerhetspolicy (artikel 7.1), lägga fram säkerhetsrapporter (artikel 9.1) och utarbeta planer för räddningsinsatser (artikel 11.1).

4. I artikel 24 medgavs medlemsstaterna en frist om högst 24 månader, från den dag då direktivet trädde i kraft, [3] för att anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att genomföra direktivet och underrätta kommissionen om detta. I enlighet med artikel 25 trädde direktivet i kraft den 3 februari 1997, varför fristen löpte ut samma dag år 1999.

II — Bakgrund

5. Den 3 februari 1999 hade Europeiska gemenskapernas kommission inte under-

1 — Originalspråk: spanska.
2 — EGT L 10, 1997, s. 13.
3 — Den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* (artikel 25).

rättats av Konungariket Belgien om de bestämmelser som antagits enligt artikel 24, och den saknade dessutom uppgifter som var nödvändiga för att kunna bedöma om denna stat hade fullgjort vad som ålåg den enligt det ifrågavarande direktivet.

6. Eftersom kommissionen mot denna bakgrund ansåg att svarandeparten inte hade antagit de nödvändiga bestämmelserna och därför hade åsidosatt sina skyldigheter, sände kommissionen den 20 augusti 1999 en skrivelse till Konungariket Belgien och anmodade denna stat att översända en förklaring inom två månader. Den belgiska regeringen svarade den 27 oktober 1999 och översände därvid till kommissionen ett beslut och en förordning som antagits den 4 mars respektive den 22 april samma år av regeringen och rådet i huvudstadsregionen Bryssel. [4] I dessa fastställdes, i enlighet med artikel 4 i förordning av den 5 juni 1997, [5] listor över de verksamheter i klass IA, IB, II och III för vilka krävs ett "miljötillstånd".

7. Kommissionen ansåg att svaret var otillräckligt och sände därför den 21 januari 2000 ett motiverat yttrande till den belgiska regeringen och uppmanade den att inom två månader från delgivningen av detta yttrande vidta nödvändiga åtgärder för att rätta till förhållandena. I skrivelse av den 5 april översände de belgiska myndigheterna ett ställningstagande från den vallonska regeringen samtidigt som de förklarade att svar från förbundsmyndigheterna och myndigheterna i de två andra regionerna snart skulle översändas.

8. Till svaret bifogade de vallonska myndigheterna en kopia av ett samarbetsavtal om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår, vilket ingåtts mellan förbundsstaten och de tre belgiska regionerna (nedan kallat samarbetsavtalet). Denna överenskommelse hade godkänts i en förordning som det vallonska parlamentet antagit den 8 december 1999 och som enligt svaret inom kort skulle publiceras i *Moniteur belge*, vilket kommissionen genast skulle underrättas om. Den vallonska regeringen underrättade även kommissionen om att förordning av den 11 mars 1999 om miljötillstånd hade antagits. Arbetet med att utarbeta tillämpningsföreskrifter för denna var långt framskridet, varför det enligt den vallonska regeringen var rimligt att vänta till januari 2001 då samtliga bestämmelser om miljöskydd skulle ha trätt i kraft.

9. Med en skrivelse av den 6 juni 2000 översände de belgiska myndigheterna till kommissionen ett meddelande från den flamländske miljö- och jordbruksministern,

4 — De publicerades i *Moniteur belge* av den 7 (s. 29713) respektive den 5 (s. 29209) augusti 1999.

5 — *Moniteur belge* av den 26 juni 1997, s. 17055.

i vilket hänvisades till samarbetsavtalet och anfördes skäl till varför det skulle anses som ett lämpligt införlivande av direktivet. Det angavs emellertid att överenskommelsen inte skulle träda i kraft förrän den godtagits av de fyra avtalsparterna men att de olika förfarandena för att godta denna var mycket långt framskridna.

10. Vid ett bilateralt möte den 8 september 2000 uppgav den belgiska regeringen att den, trots sin tidigare ståndpunkt i frågan om införlivandet av direktivet i regionen Vallonien, ansåg att samarbetsavtalet räckte för att säkerställa direktivets tillämpning i denna region.

11. Slutligen översände de belgiska myndigheterna den 26 september 2000 det flamländska parlamentets beslut av den 17 juli 2000 om godkännande av samarbetsavtalet.

12. Kommissionen ansåg att den mottagna informationen var otillräcklig och att den inte hade underrättats om alla de åtgärder som var nödvändiga för ett lämpligt, officiellt och slutligt införlivande av direktivet. Den väckte därför förevarande talan.

III — Parternas yrkanden och förfarandet vid domstolen

13. Kommissionen har yrkat att domstolen skall fastställa att Konungariket Belgien har åsidosatt direktivet genom att inte anta de bestämmelser som är nödvändiga för att införliva detsamma i dess nationella lagstiftning eller genom att åtminstone inte ha underrättat kommissionen om att sådana har antagits.

14. I sitt svaromål har Konungariket Belgien anfört att, i enlighet med artikel 92a.3 b i den särskilda lagen av den 8 augusti 1980 om institutionella reformer,[6] ingicks för införlivandet av direktivet ett samarbetsavtal mellan förbundsstaten och de tre regionerna, som undertecknades den 21 juni 1999 och publicerades i *Moniteur belge* av den 12 oktober 2000.[7]

6 — *Moniteur belge* av den 15 augusti 1980, s. 9434.
7 — Sidan 34451.

15. Det har tillagt att, i överensstämmelse med det första stycket i ovannämnda artikel 92a, överensstämmelsen i fråga inte skulle vara i kraft fullt ut förrän samtliga parter godtagit densamma, vilket skedde den 16 december 1999 för regionen Vallonien,[8] den 17 juli 2000 för regionen Flandern[9] och den 20 juli samma år för huvudstadsregionen Bryssel.[10]

16. I svaromålet anförde Konungariket Belgien att ett förslag till lag om godkännande av överenskommelsen var under utarbetande på förbundsnivå och att när denna lag antagits slutgiltigt skulle den översändas till domstolen. I sin duplik har det angett att det ifrågavarande förslaget till lag godkändes av senaten den 15 mars 2001 och överflyttades till underkammaren dagen efter och tillagt att domstolen kommer att underrättas om vilken dag denna skulle träda i kraft.

17. Svarandestaten har i överensstämmelse med det ovan anförda i sin svarsskrivelse och sin duplik hävdat att det inte finns något föremål för kommissionens talan.

18. Den 19 juni 2001 översände den belgiska regeringens ombud till domstolen en kopia av lag av den 22 maj 2001,[11] i vilken samarbetsavtalet godkändes, och av en skrivelse till kommissionen avseende återkallelse av talan mot bakgrund av det ovan anförda.

19. I skrivelse av den 23 juli meddelade kommissionen domstolen att den inte avsåg att återkalla sin talan, eftersom artiklarna 12, 13.5 och 16 i direktivet enligt dess mening inte hade införlivats på vederbörligt sätt genom samarbetsavtalet.

20. Parterna har avstått från förhandling i målet.

8 — *Moniteur belge* av den 12 oktober 2000, s. 34450.

9 — *Moniteur belge* av den 11 augusti 2000, s. 27564.

10 — *Moniteur belge* av den 7 september 2000, s. 30614.

11 — *Moniteur belge* av den 16 juni 2001, s. 20783.

IV — Fördragsbrottet

21. Svarandestaten har i viss mån ändrat sin försvarslinje i domstolsförfarandet i förhållande till vad den hävdade under det administrativa förfarandet. I det senare hänvisade den, förutom till samarbetsavtalet, till vissa regionala bestämmelser om verksamhet för vilken krävs "miljötillstånd". I detta förfarande har dess försvar emellertid kretsat endast kring att det finns en överenskommelse mellan förbundsstaten och de tre regionerna, utan att nämna vilka dessa bestämmelser är. Den har därigenom underförstått medgett att den inte uppfyllt sina skyldigheter enligt direktivet, precis som kommissionen har hävdat. Oenigheten vid domstolen har således reducerats till prövning av sökandens yrkande i fråga om endast samarbetsavtalet.

22. I direktivet ålades medlemsstaterna att före den 3 februari 1999 anta de bestämmelser som var nödvändiga för att anpassa sina rättsordningar till de föreskrivna kraven och att översända bestämmelserna till kommissionen.

23. Oavsett samarbetsavtalets räckvidd är det riktigt att när den i det motiverade yttrandet angivna fristen löpte ut [12] hade detta ännu inte trätt i kraft. Vid denna tidpunkt stod det alltså klart att Konungariket Belgien hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet. Detta skall således fastställas av domstolen, eftersom senare förändringar saknar betydelse och skall bortses från, liksom även institutionella egenheter i Konungariket Belgien och problem som kan ha uppkommit med att få samarbetsavtalet att träda i kraft. [13]

V — Rättegångskostnader

24. Eftersom kommissionens talan skall bifallas skall svaranden i överensstämmelse med artikel 69.2 i rättegångsreglerna förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

12 — En dom avseende fördragsbrott skall i överensstämmelse med domstolens rättspraxis avse denna tidpunkt (se bland annat dom av den 25 november 1999 i mål C-96/98, kommissionen mot Frankrike, REG 1999, s. I-8531, punkt 19, och av den 12 december 2000 i mål C-435/99, kommissionen mot Portugal, REG 2000, s. I-11179, punkt 16).

13 — Det framgår också av domstolens fasta rättspraxis att medlemsstaterna inte kan göra gällande tillvägagångssätt och förhållanden enligt sina nationella rättsordningar för att motivera en underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter inom de i ett direktiv föreskrivna fristerna (se mitt förslag till avgörande i det ovannämnda målet kommissionen mot Portugal, punkt 15, och de domar som jag hänvisade till i det förslaget).

VI — Förslag till avgörande

25. Jag föreslår mot bakgrund av övervägandena ovan att domstolen skall bifalla förevarande talan och fastställa att Konungariket Belgien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår, genom att inte inom den i artikel 24 föreskrivna fristen anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet och därvid förplikta svarandestaten att ersätta rättegångskostnaderna.